

ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH
SZKÓŁ MUZYCZNYCH

w Żorach

PROGRAM WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNY

Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach

Program został uchwalony przez radę pedagogiczną dn. 28 września 2023 r.

Uchwała nr 3/2023/2024

Rada rodziców uchwaliła program w porozumieniu z radą pedagogiczną

dn. 26 września 2023 r.

Podstawa prawna:

- *Ustawa z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii*
- *Karta Nauczyciela*
- *Statut szkoły*

Przewodnik tematyczny

- I. Wprowadzenie
- II. Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego
- III. Zadania i cele programu
- IV. Sylwetka absolwenta szkoły
- V. Uczestnicy programu wychowawczo-profilaktycznego i ich zadania
- VI. Zadania wychowawczo-profilaktyczne i formy jej realizacji
 1. Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań.
 2. Kształtowanie postawy uczniów w duchu poszanowania dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji.
 3. Profilaktyka zagrożeń.
- VII. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego.
- VIII. Strategie diagnostyczne oceny potrzeb i zagrożeń występujących w szkole.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w opiera się na hierarchii wartości przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej Misji i Wizji Szkoły. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły oraz priorytetami CEA na rok szkolny 2023/2024.

Założenia programu zostały oparte na diagnozie potrzeb wychowawczych i profilaktycznych przeprowadzonej w ZPSM w 2023 r., poprzez rozmowy i informacje otrzymywane od rodziców, uczniów i nauczycieli. Dokumentem wskazującym potrzeby jest sprawozdanie z realizacji nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2022/2023.

I. Wprowadzenie

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka. Realizacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez nauczycieli wszystkich przedmiotów, w porozumieniu z pozostałymi pracownikami szkoły oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- a) dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- b) zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku,
- c) przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

II. Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego

Diagnozę przeprowadzono na podstawie:

- a) rozmów indywidualnych i wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami, bieżących obserwacji zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw między zajęciami, a także na wycieczkach oraz imprezach pozaszkolnych,
- b) analizy sukcesów i niepowodzeń szkolnych dokonywanej podczas roku szkolnego,
- c) monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczych, których treści zawarte są w dziennikach lekcyjnych, w tym uwag skierowanych pod adresem uczniów,
- d) badań ankietowych środowiska szkolnego, obejmującego zarówno uczniów jak i rodziców.

Wnioski z nadzoru pedagogicznego (monitorowanie realizacji Programu wychowawczo – profilaktycznego):

Program wychowawczo-profilaktyczny zawiera wszystkie niezbędne treści do realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych szkoły. Działania profilaktyczno-wychowawcze szkoły wspomagają psychiczny, fizyczny, społeczny i duchowy rozwój uczniów. Działania podjęte w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego wzmacniają poczucie własnej wartości ucznia i pobudzają go do refleksyjnego samorozwoju. Wskazana jest kontynuacja wszelkich działań wspierających rozwój uczniów i zachęcających do podejmowania własnych inicjatyw – należy dążyć do tego, aby nauczyciele systematycznie doceniali i promowali wszelkie pozytywne postawy uczniów i dążenia do samorozwoju –

zwiększyć świadomość rodziców dotyczącą możliwości korzystania uczniów z oferty wsparcia ich rozwoju – dążyć do tego, aby wszyscy nauczyciele mieli świadomość odpowiedzialności za rozwój uczniów.

III. Zadania i cele programu

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocnione i uzupełnione przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności)
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie służące rozwijaniu u młodzieży poczucia wrażliwości estetycznej, umiejętności wspólnego muzykowania, odpowiedzialności, miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do pełnienia roli artysty muzyka w oparciu o zasady kultury i współpracy.

Cele ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego:

- kreowanie własnej osobowości i gotowość do samorealizacji
- budowanie wizerunku artystycznego i zamiłowania do sztuki
- kształtowanie postaw w odniesieniu do tradycji muzycznych i szacunku do wszelkich innych kultur
- komunikowanie się i współpraca z innymi
- dbałość o bezpieczeństwo oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń.

Cele operacyjne programu wychowawczo-profilaktycznego:

- kształtowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków

- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi
- kształtowanie umiejętności poruszania się w świecie artystycznym
- motywowanie do zdrowego stylu życia
- wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji
- zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego
- wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

IV. Sylwetka absolwenta szkoły

Celem szkoły jest stworzenie uczniowi takich warunków rozwoju, aby opuszczając szkołę:

- był dobrze przygotowany do wyboru dalszej drogi edukacyjnej i gotowy do wzięcia odpowiedzialności za swoją przyszłość
- przejawiał zaangażowanie w życie społeczne i rozwijał swoje talenty dla dobra swojego i innych
- postępował zgodnie z uniwersalnymi wartościami etycznymi, świadomy swoich mocnych i słabych stron
- posiadał umiejętność dokonywania własnych wyborów, przestrzegał zasad społecznych i szanował godność własną i drugiego człowieka
- trafnie odnajdywał się w środowisku
- był wrażliwy na sztukę i miał poczucie współtworzenia środowiska muzycznego.

V. Uczestnicy programu wychowawczo-profilaktycznego i ich zadania

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu.

Zadania kierownictwa szkoły:

- wspieranie doskonalących się osobowo i profesjonalnie nauczycieli
- sprzyjanie partnerskim relacjom między nauczycielami i uczniami, opartym na wzajemnym szacunku
- sprzyjanie pozytywnym relacjom w środowisku uczniowskim
- motywowanie uczniów do aktywnego udziału w działaniach wychowawczych i profilaktycznych.

Zadania rodziców uczniów:

- prowadzenie racjonalnego stylu życia wolnego od uzależnień
- zapewnienie właściwej formy spędzania czasu wolnego przez dzieci
- współpraca ze szkołą w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych
- dobrowolne angażowanie się w przedsięwzięcia wychowawcze i profilaktyczne proponowane przez szkołę
- znajomość i akceptacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły
- poszerzanie horyzontów kultury
- motywowanie dziecka do regularnej i wyczerpującej pracy

- wspieranie dziecka we wszystkich jego poczynaniach i zapewnienie mu poczucia bezpieczeństwa.

Zadania nauczycieli przedmiotu głównego:

- dbałość o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w środowisku szkolnym
- wspomaganie rozwoju uczniów i ich usamodzielniania się
- dokonanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów
- informowanie rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- obserwacja i wpływanie na zachowania uczniów
- gratyfikacja osiągnięć uczniów
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi pozostałych przedmiotów
- współpraca z rodzicami
- współpraca z dyrekcją szkoły

Zadania wszystkich nauczycieli:

- oddziaływanie wychowawcze na uczniów, niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych
- odpowiedzialność za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole oraz w trakcie wyjazdów i wyjazdów szkolnych
- udzielanie pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów
- informowanie o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach
- wspieranie swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwoju psychofizycznego uczniów, ich zdolności i zainteresowań
- inspirowanie uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności
- reagowanie na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań
- współtworzenie atmosfery życzliwości i zrozumienia, budowanie autorytetu
- realizacja w toku pracy wychowawczej treści i celów programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Zadania uczniów i Samorządu Uczniowskiego:

- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych
- znajomość i przestrzeganie norm zachowania, obowiązujących członków społeczności szkolnej
- akceptacja innych uczniów i poszanowanie ich praw
- współtworzenie społeczności szkolnej i korzystanie ze swoich praw
- dbałość o swój rozwój i stawianie się coraz bardziej samodzielnym
- budowanie postaw w duchu szacunku do kultury.

VI. Zadania wychowawczo-profilaktyczne i formy jej realizacji

1. Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań.

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.	<p>1. Rozwijanie samorządności uczniów. Uczenie zasad demokracji.</p> <p>2. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo.</p> <p>3. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia.</p> <p>4. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji.</p> <p>5. Uczestnictwo uczniów w koncertach, konkursach i innych formach prezentacji własnych umiejętności.</p> <p>6. Uczestnictwo w organizacji uroczystości szkolnych, imprez itp.</p> <p>7. Współdziałanie w tworzeniu akcji charytatywnych, jak np. „Szlachetna paczka”, „Góra grosza” itd.</p>	<p>Udział w pracach samorządu szkolnego.</p> <p>Udział uczniów w procesie planowania pracy.</p> <p>Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych.</p> <p>Występy okolicznościowe w szkole oraz poza jej terenem.</p> <p>Przestrzeganie zapisów statutu szkoły.</p> <p>Nawiązanie współpracy z innymi instytucjami.</p> <p>Udział w konkursach, warsztatach, przesłuchaniach itp.</p> <p>Imprezy integracyjne, uroczystości, wyjazdy itp.</p> <p>Przygotowanie i realizacja zbiórek dla potrzebujących.</p>
II.	Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców.	<p>1. Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami szkoły.</p> <p>2. Zasięgnięcie opinii rodziców odnośnie skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych.</p> <p>3. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych: - udział rodziców w tworzeniu</p>	<p>Na zebraniach rodziców z przedstawicielami szkoły.</p> <p>W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach szkolnych.</p> <p>Nauczyciele przedmiotu głównego konsultują z rodzicami ich oczekiwania odnośnie pracy wychowawczej i profilaktycznej.</p> <p>Współpraca z Radą Rodziców.</p>

		<p>programu wychowawczo-profilaktycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> -udział w uroczystościach i imprezach szkolnych -współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka. <p>4.Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia.</p>	
--	--	--	--

2. Kształtowanie postawy uczniów w duchu poszanowania dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji.

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty szkolnej oraz budowania respektu do tradycji muzycznych.	<p>1.Umiejętność zachowania się w miejscach kultury oraz w czasie uroczystości szkolnych i lokalnych.</p> <p>2.Dbanie o odpowiedni strój (galowy) w czasie koncertów, przesłuchań, egzaminów oraz wszelkich uroczystości szkolnych.</p> <p>3.Kultywowanie tradycji szkolnych.</p>	Uczestnictwo we wszelkich formach życia szkoły, zarówno na jej terenie jak i poza nią.
II.	Poszerzanie horyzontów kulturowych	<p>1.Poznawanie historii muzyki.</p> <p>2.Umiejętność rozpoznawania stylów muzycznych w odniesieniu do epok.</p> <p>3.Otwartość na inne źródła kultur i tradycji całego świata.</p>	<p>Zajęcia dydaktyczne.</p> <p>Uczestnictwo we wszelkich formach krzewienia kultury muzycznej.</p> <p>Korzystanie ze współczesnych środków przekazu (książki, prasa, nagrania, internet), w celu poznawania i odkrywania różnic kulturowych.</p>

3. Profilaktyka zagrożeń

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.		1.Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia	Systemy ostrzegania przed zagrożeniami, w tym czytelne

	<p>Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole</p>	<p>w szkole i poza nią. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole.</p> <p>2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz.</p> <p>3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych i terrorystycznych.</p> <p>4. Zapewnienie bezpieczeństwa i wysokiego poziomu higieny w szkole.</p> <p>5. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów</p> <p>6. Przeciwdziałanie agresji w szkole.</p>	<p>oznakowania oraz instrukcje postępowania.</p> <p>Próbna ewakuacja szkoły.</p> <p>Nieprzerwany system monitorowania obiektu i reagowanie na obecność osób postronnych na jego terenie.</p> <p>Systematyczne wdrażanie w życie postanowień statutu szkoły oraz programu wychowawczo-profilaktycznego.</p> <p>Dbłość o czystość oraz dostęp do środków czystości.</p> <p>Reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniów.</p>
<p>II.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych.</p>	<p>1. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.</p> <p>2. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa.</p>	<p>Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz z p-poż., prezentacje multimedialne.</p>
<p>III.</p>	<p>Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym – wspieranie uczniów mających trudności w nauce oraz przystosowaniu się w grupie.</p>	<p>1. Diagnozowanie trudności w nauce.</p> <p>2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów.</p> <p>3. Szukanie form pomocy koleżeńskiej.</p> <p>4. Budowanie motywacji do nauki.</p> <p>5. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów.</p>	<p>Analiza opinii i orzeczeń.</p> <p>Tworzenie indywidualnego planu pracy, w celu dobrej organizacji czasu, przeznaczonego na naukę i rozrywkę.</p> <p>Przeprowadzenie akcji nt. metod uczenia się.</p>

IV.	Pedagogizacja rodziców i nauczycieli.	1. Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych – wskazówki nt. pracy w domu z dzieckiem.	Szkolenie rady pedagogicznej z zakresu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym i wspierania ucznia w pokonywaniu trudności w nauce. Wymiana doświadczeń między nauczycielami, z wnioskami do dalszej pracy.
V.	Priorytet CEA Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych	Zagwarantowanie dzieciom i młodzieży zindywidualizowanego podejścia, rozpoznawanie ich potrzeb i możliwości, motywacji i emocji oraz dostosowanie do nich swoich metod pracy. Wykorzystywanie przez nauczycieli pełnego wachlarza kompetencji psychologicznych, które odwołują się do umiejętności empatycznej komunikacji, opartej na podmiotowym i indywidualnym traktowaniu każdego ucznia.	Udzielanie specjalistycznych konsultacji uczniom, rodzicom i nauczycielom. Udział nauczycieli w szkoleniach z dziedziny udzielania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom i młodzieży Organizacja warsztatów i pogadanek dla uczniów na terenie szkoły .
VI.	Priorytet CEA Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin	Podejmowanie stałych działań w zakresie profilaktyki zagrożeń wśród uczniów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych. Podejmowanie działań dedykowanych najbardziej palącym problemom pojawiającym się w klasach czy sekcjach. Realizowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i domowej.	W razie potrzeby uruchamianie procedur – Niebieska Karta. Uczestnictwo w szkoleniach i doskonaleniach zawodowych poszerzających wiedzę nauczycieli.

VII. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja polega na zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcia, opracowaniu planu oraz strategii działania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji.

Ewaluacja oznacza systematyczne gromadzenie informacji na temat przeprowadzonych działań, w celu wykorzystania ich do modyfikacji i podwyższania skuteczności przyszłych działań.

Ewaluacja będzie sprawdzać:

- czy zaplanowane w programie cele zostały osiągnięte w zamierzonym czasie i przy wykorzystaniu zaplanowanych sposobów i środków
- ewaluację wyników, czyli sprawdzanie wszystkich potencjalnych korzyści (takich, jak np. przyrost wiedzy, rozwój umiejętności i kompetencji, zmiany w postawach, zachowaniu i stylu życia), jakie odniosły osoby poddawane działaniom lub poniesionych strat
- proces wdrażania działań, które umożliwiły lub utrudniły osiągnięcie celów i uzyskanie konkretnych wyników.

Dokumentowanie ewaluacji:

- ewaluacja powinna obejmować przedstawicieli wszystkich grup osób, które są zaangażowane w działania wychowawcze i profilaktyczne
- ewaluację należy prowadzić w taki sposób, aby zapewnić odpowiednią ilość czasu na prowadzenie badań, na analizę i interpretację wyników oraz na wyciągnięcie i wdrożenie wniosków
- wszystkie działania ewaluacyjne powinny być dokumentowane
- ewaluacja powinna być powtarzana w stałych odstępach czasowych.

VIII . Strategie diagnostyczne oceny potrzeb i zagrożeń występujących w szkole.

1. METODY DIAGNOSTYCZNE:

- sondaż (technika ankiety)
- monitoring/obserwacja
- zgłoszenia wydarzeń

2. FORMY/TECHNIKI:

- Ankieta indywidualna przeprowadzona wśród uczniów nauczycieli, rodziców lub zbiorowa przeprowadzona wśród klas
- obserwacja prowadzona przez nauczycieli w toku roku szkolnego

3. WYKORZYSTANIE DIAGNOZY

- omówienie wyników
- analiza możliwych działań naprawczych
- wdrożenie działań naprawczych